

ЛИЛИ ПЉАКАС – ГОЛЕМАТА ДОНАТОРКА ОД ТОРОНТО

ИСЕЛЕНИЦИ ОД КАНАДА ВО ДЕЛОТО „МАКЕДОНСКИ ИСЕЛЕНИЧКИ МЕРИДИЈАНИ“ ОД СЛАВЕ КАТИН

Често се вели дека жената е десната рака на мажот. Тоа се потврдува во брачниот живот на Лили и Стив Пљакас, во нивното заедничко живеење во период од цели пет и пол децении во кои споделиле и радост и тага и успеси и падови и убави мигови, патувања, дружења, отвориле нови патишта на живеењето и опстојувањето, од кој носат прекрасни спомени за еден хармоничен и среќен македонски брак.

Лили Пљакас беше благородна Македонка која со сето свое битие, со душа и срце беше посветена на своето семејство, на Стив, на ќerkите Маргарет и Џини, на зетовците Џорџ и Алек, но најмногу на внуцињата Анџела, Кристофер, Стивен и Стефан, кои и' беа светлата точка, радоста и убавината во нејзиниот живот. Во исто време таа беше Канаѓанка од македонско потекло која беше активно вклучена во македонската и канадската заедница во Торонто и во Њу Маркет.

Лили Пљакас беше позната и призната Македонка која потекнува од македонско патриотско семејство. Таа беше една од најактивните во македонската заедница во Торонто, особено во црквата „Свети Климент Охридски“.

Била на повеќе функции во црковната женска секција. Затоа, со право се вели дека во периодот кога била и претседател на Женската секција во црквата „Свети Климент“, биле преземени бројни активности кои го збогатиле црковно-националниот живот во македонската заедница. Особено внимание посветуваше на зачувувањето на македонскиот идентитет, обичаите, песната и орото и многу други вредности донесени од родната Македонија.

Несомнено дека кога се пишува за историскиот развој на жената во македонската заедница во Торонто, тогаш името и делото на Лили Пљакас беше тесно поврзано со активностите и работата на национален и духовен план. Таа беше христијанка, и припаѓаше на Македонската православна црква и со нејзината работливост, честитост, трудољубивост, хуманост и донаторски однос, остави длабоки траги кај младите генерации и претставува патоказ за ширење на македонскиот дух и љубов меѓу Македонците од сите делови на Македонија

Панорама на селото Желево, Леринско

Лили Пљакас е Канаѓанка од македонско потекло. Таа е родена на 10 октомври 1947 година во познатото македонско село Желево, Леринско. Во документите е запишана како Лефа од нејзините родители Мијајле и Петра, кои го извршиле чинот на крштавање на Лефа во селската православна црква.

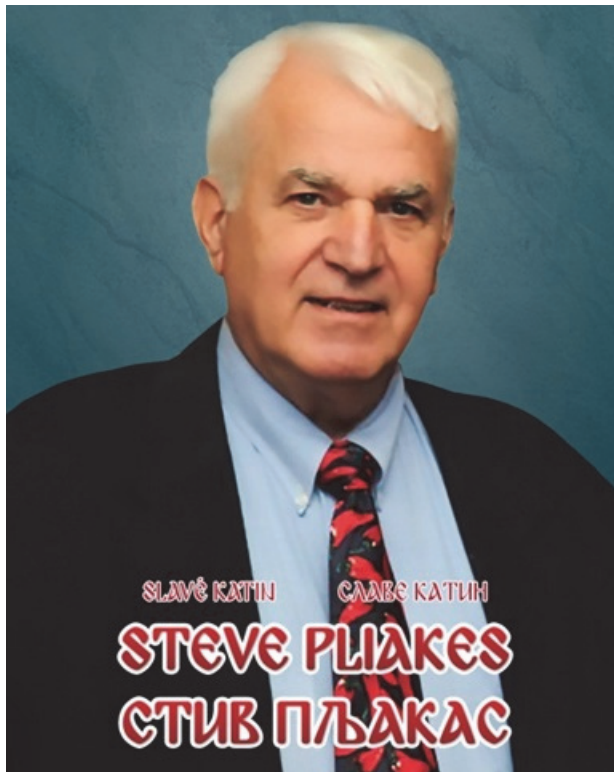
Нивната ќеркичка дошла на свет во немирните години на втората половина на четириесеттите години од минатиот век, кога во Егејска Македонија се чувствуваа последиците од Граѓанската војна во Грција, кога почнал крајот на почетокот на истребувањето на Македонците од своите дедовски корени. Тоа е време кога, на само двегодишна возраст Лефа со своите најблиски, засекогаш го напуштила своето Желево и понела несреќни моменти од егејскиот дел на Македонија.

Името Лефа, кое во Канада се трансформира во Лили, значеше еден нов идентитет уште од самиот почеток во новата средина. Така, Лили веднаш по пристигнувањето го започна своето основно образование на англиски јазик. Секој почеток е тежок. Лили имала потешкотии со јазикот, но како надарено македонско девојче, јазичната бариера брзо ја совладува.

По успешното завршување на основното образование, Лили се запишала во Гимназија каде поминала две успешни години. Меѓутоа, семејните финансиски услови наложиле да го прекине образованието и на 16-годишна возраст да почне да работи, односно да почне со печалење на пари во семејниот буџет за едно поинакво утре.

Првото вработување и' било во ТТС (Торонто транспорт компанија) и работела во канцеларија како службеничка. Таму учела дактилографија и стенографија, со што подоцна и се отвориле вратите за подобра позиција, кога и станала секретарка во

фирмата. Тоа и помогнало на Лили успешно да се вклопи во приватниот бизнис и да постигне значајни резултати.

Лили Пљакас е родена во Желево, кое е лоцирано на границата на Леринско-костурската општина, припаѓајќи административно кон Костур. Тоа е едно од најголемите села на овие простори. Желево е сместено во подножјето на планината Бигла и се наоѓа на надморска височина од околу илјада метри.

Желево отсекогаш било чисто македонска населба. Меѓутоа, поради политичките и економските причини, голем број желевци се преселиле во Канада, САД и Австралија и други европски земји по Илинденското востание и Првата светска војна, но по поразот на Демократската армија на Грција во Граѓанската војна.

Во воениот период, Лили наместо ра расте во безгрижни детски дни, таа го напушта дедовскиот праг во Желево. Заедно со баба и Трендафилка и мајка и Петра, за да се спасат од воените немири заминуваат во селото Породин, Битолско во 1949 година. Таму остануваат една и пол година и, пак, се враќаат во Желево. За жал, само по кусо време, во август 1949 година била принудена повторно да го напушти родното Желево и со себе да понесе само торбичка со искинати детски алишта и едно суво цвеќе од бабиниот двор како драг спомен во кревката детска душа. Во реката протерани бегалци од егејскиот дел на Македонија, патот ги однел преку Преспа во Албанија, а оттаму во Полска.

Во новата татковина Полска биле сместени во домот за бегалци од Грција во градот Згожелец. Во ова место на фамилијата на Лефа почнало новото адаптирање и снаоѓање во животот во новата средина. Таму била поставена основата за иднината на новиот живот. Во Згожелец Лефа го научила полскиот и грчкиот јазик. Се чини мудроста, добрината, снаодливоста во животот и природната дарба на нејзината баба Трендафилка, помогнале во голема мера тие да имаат подобар и посреќен живот.

Бегалскиот живот продолжил и од Полска. Имено, нејзиниот татко Мијајле веќе од 1952 година заминал засекогаш од своето родно место Желево и емигрирал во Канада кај неговиот татко Танас, кој веќе бил на печалба во Торонто околу петнаесеттина години. Оттаму воспоставил контакт со своите најмили во Полска и ја започнал процедурата за повлекување на семејството во Канада. Така и се случило. На 10 февруари 1955 година Трендафилка, Петра и Лефа, со помош на Црвениот крст се иселиле од Полска и со авион преку Англија како птици преселници дошле во Торонто.

На радоста и немало крај. Средбата по седум години одделеност на семејството Ѓиану во Торонто била и среќна и тажна со топлиите преградки и многуте солзи на разделените. Во тие мигови радоста не им дозволила на членовите од ова сега веќе среќно семејство да прозборат. Тоа бил почеток на еден нов среќен живот далеку од својот роден крај, во родната Македонија, во новата средина во демократска Канада.

Во тој период се запознала со Стив Пљакас, кога, всушност, и пламнале првите љубовни искри на двајцата лични млади луѓе, што е и најава за нови предизвици, за еден нов брачен живот. Така, 1985 година ќе биде забележана со златни букви во животот на Лили и Стив Пљакас. Таа е година кога тие беа венчани во Македонската православна црква „Свети Климент Охридски“ во Торонто.

Лили Пљакас беше пример на Канаѓанка од македонско потекло која не само што напорно работеше во нивниот бизнис, туку таа беше активна во организирањето на различни посети, видувања, другарувања, како и на вечеринки, пикници, и друг вид македонски собири. Во исто време таа беше жената која финансиски ја помагаше македонската заедница, особено македонските православни цркви, таа беше голем хуманист и донатор за поединци и асоцијации.

Била иницијатор, организатор и финансиски поддржувач на бројни патувања на Македонците од Торонто, особено на Женската секција. Меѓу другото, по повод 75-годишнината од поделбата на Македонија била организатор и финансиер на голем број автобуси кои тргнале од Торонто на пат до ОН во Њујорк во одбрана на македонското име и на Македонија.

Оваа благородна и прекрасна личност со исклучителни чувства ги чуваше како аманет дел од спомените и настаните од нејзините животни врвици, и во детството и во онаа рана младост на битките, да се бори и да се успее по секоја цена и кога е најтешко и, се разбира, најубавиот период – тоа се долгите брачни години со нејзиниот животен сопатник Стив Пљакас.

„Лилкрис индустри лимитид“ на Лили и Стив Пљакас

Колку многу може да се пишува за таа заедничка идила, за радостите, успехите, тежобните моменти, среќниот углед и статус, и сè така од средината на минатиот век, па еве, ги врвине првите децении од XXI век, тие живееја среќно, заедно со своето семејство, ќерките и најголемата радост внуцињата.

Лили Пљакас почина ненадејно на 18 јули 2016 година. Таа беше голема љубов и сопруга на Стив. Многу сакана мајка на постарата ќерка Маргарет и зетот Џорџ и на помладата ќерка Џени и зетот Алек. Таа беше големата и благородна баба која се жртвуваше за внуцињата Анџела, Кристофер Стивен и Стефани и на целото пошироко семејство. Нејзиниот вечен дом се наоѓа на Македонските гробишта во Маркам кој го посетивме заедно со нејзиниот сопруг Стив Пљакас.

Пишува: СЛАВЕ КАТИН